

til de særegne Forhold har kunnet tages. I Stedet for er der efter Kommissionens enstemmige Indstilling indføjet en Bestemmelse om, at „ingen Tjenestemand kan afskediges paa Grund af Tjenesteforhold, førend hans Forhold har været gjort til Genstand for en i Overensstemmelse med de af Ministeren derom givne Regler foretagen Undersøgelse“. Hensigten er, at en saadan Undersøgelse kan finde Sted i Nærværelse af vedkommende Funktionærs Tillidsmand, Lederen af hans Organisation, ogsaa de Forretningsførere, som Organisationerne i Henhold til Forhandlingsreglerne har Lov til at have udenfor selve Etaten. Vedrørende Personalets Forfremmelse gør Betænkningen Rede for Ønskeligheden af at sikre de Raadslagninger og Indstillinger, som vedrører Forfremmelsen, paa bedre Maade end hidtil. Hidtil er jo Forholdet dette, at Spørgsmaal om Forfremmelse refereres kun af en Enkeltmand, Generaldirektøren, for Ministeren. Det foreslaas nu, at den Raadslagning, som allerede for Tiden finder Sted, skal organiseres paa fastere Maade, og at de Udtalelser, som fremkommer fra de forskellige til Raadslagningen tilkaldte, ogsaa positivt forelægges for Ministeren, som saaledes vil have Lejlighed til ikke blot at kende den enkelte Mands, men alle de forskellige foresatte Udtalelser desangaaende. Jeg maa tro, at det er en meget hensigtsmæssig Ordning.

Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie. Det er jo sent, Lovforslaget fremkommer, men den Omstændighed, at Kommissionen har arbejdet saa udmærket, at den har afgivet et enstemmig Forslag, at alle Rigsdagens Partier ved fremtrædende Medlemmer har været repræsenterede i Kommissionen, og endelig den Omstændighed, at Forslaget i Hovedsagen kun gennemfører de Principper, som Rigsdagen allerede i forrige Rigsdagssamling har godkendt for Statsbanernes Styrelses Vedkommende, giver mig Haab om, at den høje Rigsdag vil yde sin velvillige Medvirkning til, at dette Lovforslag trods dets sene Fremsættelse kan blive vedtaget i Løbet af kort Tid. Naar dette er sket, er det Hensigten at søge ved kongelig Resolution Postvæsenets Administration henlagt under det samme Ministerium, der har de andre Trafiketater under sig. Det er naturligt af Hensyn til det nødvendige Samarbejde mellem Postvæsenet, Telegrafvæsenet og Statsbanerne, at de henhører under samme Minister, samme Afgørelse. Et

bedre og mere økonomisk Samarbejde vil sikkert paa denne Maade kunne tilvejebringes. Saa snart Lovforslaget er vedtaget, er det Hensigten at søge denne Ordning, som jo allerede tidligere har været bebudet, endeligt gennemført.

Jeg skal dernæst have den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Fastsættelse af Husleje*. Blandt de forskellige Foranstaltninger, som i det forløbne Aar er blevet truffet, er ogsaa Bestemmelser, som sigter til at sikre Grundejerne rolige Arbejdsforhold, uforstyrrede Kreditforhold. Henstandsloven vedrørende Pantegæld, som senest blev fornyet den 1. December 1915, værner Grundejerne mod Opsigelse af Prioriteter og Forhøjelse af Renten af de i faste Ejendomme anbragte fremmede Pengemidler. Men under Hensyn til, at der saaledes er sikret Husejeren de samme Kreditforhold som tidligere, idet han er værnet mod Forøgelse af sine Renter af de Penge, som er anbragte i hans Ejendom, maa man anse det for stemmende med Ret og Billighed, at ogsaa Lejerne værnes imod, at Grundejerne under de saaledes af Staten betryggede Forhold, hvorunder de virker, benytter de ekstraordinære Forhold til upaakrævet Forhøjelse af Huslejen. Navnlig i Byer, hvor der er ringe Lejeledighed, vil der være en Adgang til og en Fristelse til at sætte Huslejen op.

Huslejespørgsmaalet har i forskellige Lande været Genstand for Overvejelse og for Lovgivning, det har navnlig været Tilfældet i England og i Norge, i England sikkert fremkaldt af de ejendommelige Forhold vedrørende Statens Overtagelse af forskellige Virksomheder, der har medført, at Arbejdere er tilkaldte til bestemte Industricentrer, hvor man altsaa ved Huslejeregler har villet sikre dem rimelige Boligforhold. Men det er ogsaa sket i Norge ud fra mere almene Synspunkter, og det er da den norske Ordning, saaledes som den er gennemført ved en provisorisk Anordning angaaende Huslejen af 17. December 1915, og et senere Lovforslag, forelagt det norske Storting i Februar i Aar, der er taget til Forbillede for det Lovforslag, som jeg skal have den Ære at fremsætte. Lovforslaget gaar ud paa at bemyndige Kommunalbestyrelserne til at beslutte Nedsættelsen af Huslejeudvalg, hvis Samtykke udkræves til Forhøjelse af Lejen og ligeledes til Forhøjelse af de Tillægsafgifter vedrørende Varme og andre Ydelser, der er knyttede til Lejen. Det er foreslaaet, at denne Bemyndigelse gives